

HISTORISCHE VERENIGING 'DE SMILDE'

DEZE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT ONDER VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR.

september 2015

Nieuwsbrief 47

Foto's:

De foto's komen uit aan ons beschikbaar gestelde collecties.

Mevrouw Ploeg-Ludwig schenkt 'De Smilde' een schilderij

Afgelopen maand werd de vereniging verrast met een schilderij van de molen aan de Molenwijk in Smilde. Mevrouw Ploeg-Ludwig uit Meppel is in Beilen geboren als dochter van kleermaker Ludwig.

Jan Ebbinge uit Groningen werd begin jaren 60 van de vorige eeuw verpleegd in Beileroord in Beilen. Hij was huisschilder en niet onverdienstelijk amateur kunstschilder en tevens was hij een goede bekende van de familie Ludwig. De familie Ludwig had een oude foto van de molen

aan de Molenwijk. Van wat op de foto stond heeft Jan Ebbinge een schilderij gemaakt en aan de familie Ludwig geschonken. Het schilderij hing jaren aan de wand bij de familie en is met mevrouw Ploeg-Ludwig meeverhuisd naar Meppel. De laatste jaren stond het schilderij op zolder.

Mevrouw Ploeg-Ludwig heeft het schilderij aan de Historische Vereniging De Smilde geschonken.

Wij willen Mevrouw Ploeg nogmaals hartelijk danken hiervoor.

Fietsroute e-book

“Ontdek Drenthe vanaf de Drentse Hoofdvaart”

Met het e-book 'Ontdek Drenthe vanaf de Drentse Hoofdvaart' presenteert het Recreatieschap Drenthe een nieuwe vorm van fiets(knooppunten)routes. Met de boeiende geschiedenis van de Drentse Hoofdvaart op de achtergrond zijn er zes nieuwe routes te fietsen langs de Hoofdvaart, van Meppel tot Assen. Het e-book is gratis te downloaden via www.drenthe.nl/ebookdrentsehoofdvaart. Het e-book is gemaakt voor gebruik op een tablet.

Op 1 juli jl. is door Gedeputeerde Henk Brink het eerste exemplaar gedownload van het E-book "Ontdek Drenthe vanaf de Drentse Hoofdvaart"

De Drentse Hoofdvaart is van enorme betekenis geweest voor de ontwikkeling van Drenthe. De sporen vanuit het verleden zijn langs de vaart dan ook nog goed zichtbaar. Via het e-book komen de verhalen tot leven en dat maakt de fietsroute extra aantrekkelijk.

Bankrekening
nummer:
3828.52.435,
t.n.v. Historische
Vereniging
De Smilde,
Tramweg 59,
9422 BM
Smilde

Excursie naar Museum de Koloniehof te Frederiksoord

Op 28 mei 2015 werd een excursie georganiseerd naar Frederiksoord. Museum de Koloniehof is in 1993 gesticht naar aanleiding van het 175-jarig bestaan van de Maatschappij van Weldadigheid. Met 44 deelnemers vertrokken we vanaf Villa Maria richting Frederiksoord.

De chauffeur reed door de prachtige Drentse natuur naar dit mooie dorp. In een gezellig knusse zaal stond daar de koffie al op ons te wachten, met als traktatie Drentse turfjes (koeken die lijken op turven). We bekeken eerst een diavoorstelling over het ontstaan van het museum. Het is een herinneringsmuseum aan het werk van de Maatschappij van Weldadigheid.

In de eerste helft van de negentiende eeuw werden er diverse kolonies gesticht om de armste inwoners van de Nederlandse bevolking op te vangen en een beroep te leren. De oprichter van de maatschappij, in 1818, was Johannes van den Bosch. Hij kocht woeste grond en liet er huisjes op bouwen. Hier konden de gezinnen in wonen, de grond om hun huis ontginnen en bebouwen, zodat ze zelf in hun onderhoud konden voorzien.

Tot 1860 hadden ze ook een eigen munt, eigen ziekenfonds en ouderenzorg. Een van de geldschietters van de maatschappij was prinses Marianne, die een anonieme gift deed. Zij was de dochter van koning Willem 1. Van deze gift werd Hoeve Dankbaarheid gebouwd. Pas na haar dood werd de hoeve omgedoopt in Hoeve Prinses Marianne. De Maatschappij bouwde naast huizen en boerderijen ook kerken, scholen en een rustoord voor oude mensen.

Na de inleiding maakten we een rondgang over het museumterrein. Daar bekeken we veel voorwerpen uit het verleden, zoals een oude wasmachine, een weefgetouw en

oude schoolbankjes, wat bij sommigen van ons nostalgische herinneringen opriep.

Vanaf 1960 werden in totaal 32 rijksmonumenten ondergebracht in een stichting.

Na deze rondgang was het tijd om aan eten te denken. In een kapschuur stond een lekkere picknick voor ons klaar. Soep, allerlei soorten brood en als top de bekende bruine rakkers, in de volksmond kroketten genoemd. Nadat iedereen zijn buik vol en rond had gegeten, stond voor het museum de kolonietram klaar om ons door de prachtige omgeving van Frederiksoord te rijden. Hier zagen we veel koloniehuisjes en een speciaal kerkhof voor notabelen. Op dit kerkhof staat een bijzondere beuk die ontstaan is uit 12 jonge beuken. De beuk wordt dan ook de apostelbeuk genoemd (die waren ook met z'n twaalf).

Terug in de ontvangstzaal was er voor iedereen een kop koffie of thee.

Om 4 uur kwam een speciale bus, waarmee gewoonlijk het Noord-Nederlands Orkest wordt vervoerd, voorrijden om ons weer naar het door allen geliefde Smilde te brengen.

We hebben veel geleerd over hoe de mensen vroeger leefden. Het was een beetje jammer dat de weergoden ons soms in de steek lieten, maar dat mocht de pret niet drukken.

Ik wil de mensen die dit hebben georganiseerd een pluim op de hoed steken. Goed gedaan! Alle deelnemers ook bedankt voor de leuke verstandhouding onderling.

– Op naar volgend jaar, met groeten van Dini Stuijzand

Slager Van IJsselmuiden toont zijn vakmanschap

November is traditioneel de slachtmaand. Daarom nodigden wij slager Van IJsselmuiden uit om ons daarover te komen vertellen. Op deze avond geeft hij ons een kijkje in de wereld van het slachten en verwerken van een varken. Tijdens het uitsnijden geeft de slager aan om welke delen het gaat en welke worstsoorten van de betreffende delen gemaakt worden.

Aan het eind van de avond is er gelegenheid om enkele vlees- en/of worstproducten te proeven en te kopen.

Over de slachtmaand

Na een zomer vetmesten is het varken klaar voor de slacht. November is van oudsher de slachtmaand en die

maand werd vroeger dan ook zo genoemd. In deze tijd van het jaar stookte men flink in huis, zodat het verse vlees kon drogen en geconserveerd werd voor de wintervoorraad. Andere oude Germaanse namen voor november zijn smeermaand en reuselmaand, die beide verwijzen naar het vet van de geslachte dieren.

Datum: dinsdag 10 november 2015

Waar: De Spil, Bovensmilde

Aanvang: 20.00 uur

Toegang: gratis voor leden en hen die dit willen worden

Rabobank clubkas campagne

Rabobank Assen en Noord-Drenthe stelt dit jaar € 65.000 beschikbaar voor de Rabobank Clubkas Campagne. Dit bedrag mogen de leden van de bank verdeelen over verenigingen en stichtingen die meedoen. Ieder lid ontvangt 3 stemmen, waarvan er 2 op dezelfde vereniging of stichting mogen worden uitgebracht tijdens de stemperiode van donderdag 1 oktober tot en met dinsdag 13 oktober 2015. In september worden de leden van de bank hierover uitgebreid geïnformeerd door de Rabobank.

Onze Historische Vereniging De Smilde doet ook mee! Ons doel is: het inrichten van een verenigingsruimte. Deze wens leeft al een tijd en het bestuur is al geruime bezig met het zoeken naar een geschikte ruimte voor een eigen 'openbaar archief' voor de Smildegers. In deze ruimte kunt u op de aanwezige computers zoeken naar o.a. uw voorouders en oude foto's bekijken. Daarnaast komt een boekenkast met alle uitgegeven boe-

ken over de Smilde en tijdschriften van onze vereniging. Aan de leestafel kunt u gezellig rondneuzen in de verschillende boeken en tijdschriften.

Voor alle leden van Historische Vereniging De Smilde een ontmoetingsplaats om rond te struinen in het verleden.

Stem op ons en maak het mogelijk dat 'De Smilde' een ruimte krijgt waar alle leden gebruik van kunnen maken.

Rabobank

Door een misverstand is de inschrijving voor de Rabo clubactie waarschijnlijk te laat gedaan. we weten pas na de verschijning van de Nieuwsbrief of het alsnog gelukt is. Wij zullen proberen via de Smildeger Neiskrant om dit aan de leden te laten weten. Maar maak wel gebruik van je stem.

Het veen, de vaart en De Veenhoop. Een verhaal van de Smildes.

Op het eind van de 18e eeuw werd het logement De Veenhoop gebouwd. In dezelfde periode werd de Koeperkerk gebouwd. Kerk en wereld vlak bij elkaar. Beide werden gebouwd, omdat het afgraven van het veen, mensen bracht die daarbij hoorden. Duidelijk is dat zonder veen en vaart, voor de afvoer van de turf zouden beide gebouwen er niet hebben gestaan. Sterker, dan waren Hijkersmilde en Bovensmilde er nooit geweest. De (Oude) Veenhoop was een werelds eiland in een overwegend Christelijk-Protestanse omgeving.

Zelf is Bertus Voortman geboren en getogen tegenover dat "wereldse eiland", waar ook het Postkantoor, de Villa

Korteweg, het huis met de trapgevel, en ooit ook, de molen van Voortman stond.

Helaas een groot deel daarvan is verdwenen, maar het verhaal blijft. Op 21 oktober vertelt Bertus Voortman ons zijn verhaal over De Veenhoop, met assistentie van Jan en Kees Prummel.

Datum: 21 oktober 2015-09-17

Waar: Het Kompas te Smilde

Aanvang: 20.00 uur

Toegang: Gratis voor leden en hen die dit willen worden

Jas geruild???

Wie heeft er in april op de interviewavond van de historische vereniging een verkeerde jas meegenomen of mee moeten nemen. Ik heb namelijk ook de verkeerde meegenomen.

Neem dan even contact op met Gerrit Helder tel. nr 0592-41 45 29.

Jaarprogramma 2015/2016

21 oktober	Lezing door Bertus Voortman over de geschiedenis van het gebied rondom "De Oude Veenhoop" waar hij zijn jeugd heeft doorgebracht. 20.00 uur in het Kompas, Smilde		Smilde op de proef stelt. 20.00 uur in De Schakel, Hoogersmilde.
10 november	November-slachtmaand door slager Van IJsselmuiden. Hij geeft ons een kijkje in de wereld van het slachten en verwerken van een varken en laat ons van het eindproduct proeven. 20.00 uur in De Spil, Bovensmilde.	21 april	Op een wel heel bijzondere locatie gaan we weer genieten van een diepgaand gesprek met enkele interessante inwoners van Smilde. 20.00 uur in de schuur van de boerderij van Klaas Vos.
22 januari	Neijaorsvisite: een mooie gelegenheid om elkaar een goed Nieuwjaar te wensen en even bij te praten onder het genot van een hapje en een drankje en een wervelende verrassing! 16.30 uur in Het Kompas, Smilde.	28 mei	Een reis naar het verleden van de vesting Bourtange, waar we langs historische gebouwen worden rondgeleid en genieten van een echte Westerwoldse koffietafel. Vertrek 8.30 uur bij Villa Maria en terugkomst 17.30 uur.
8 maart	Jaarvergadering, met aansluitend een leuke fotoquiz, waarbij Gerrit Helder aan de hand van foto's uw kennis van		Volg voor meer informatie de aankondigingen in De Nieuwsbrief en op de website.